SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 77. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 23, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 23-го КВІТНЯ 1992. Ч. 77. РІК XCIX.

ПЕРЕГОВОРИ ПРО ЧОРНОМОРСЬКУ ФЛЬОТУ ВІДБУДУТЬСЯ В ОДЕСІ

Москва. — Пресове агенство ІТАР-ТАСС повідомило, що під час зустрічі амбасадора Росії Юрія Дубініна і першого заступника Верховної Ради України Василя Дурдинця, яка відбулася у понеділок, 20-го квітня, назначено дату і місце переговорів у справі Чорноморської фльоти.

Переговори, — інформує ТАСС, розпочалися 22-го і триватимуть до 25-го квітня в Одесі. В часі зустрічі Дубінін підкреслив, що у переговорах братимуть участь представники урядів Росії і України, а метою переговорів є визначити, який відсоток фльоти повинен належати до України, а також передумови курсування та причалення кораблів до портів. Важливою справою буде також рішення про забезпечення всієї фльоти і збройних сил, приналежних до стратегічних військ СНД. Там буде мова також про особовий склад Чорноморської фльоти. Росіяни, — кажуть київські спостерігачі, — напевно робитимуть усі Заходи, щоб забезпечити у фльоті російську командну більшість.

Дубінін, повторюючи залозені слова Бориса Єльцина і його заступника афганського генерала Александра Руцького, заявив, що нібито 16-го січня цього року була підписана якась угода про те, що нібито вся фльота колишнього СССР повинна входити в склад стратегічних військ Співдружности, за виїмком частини Чорноморської фльоти, яка увійде в склад збройних сил України. „Очевидно, — заявив Дубінін, — всі ці деталі про відсоток фльоти, особовий склад тощо, не були раніше вирішені і їх треба вирішити тепер".

Ніхто не може розгадати чому Москва стягнула для полагодження тієї драстичної справи свого амбасадора з Вашінгтону Дубініна, маючи до диспозиції десятки інших високопоставлених державних диплпоматів з великим практичним досвідом. Існує здогад, що Дубінін має виконати місію замішання, базованого на дипломатичній фразеології, доказом чого є пресова конференція на якій він, не будучи учасником зустрічей в Мінську, Києві, Алма Аті та інших місцевостях, намагався цитувати всякі „угоди" про які президент України Леонід Кравчук каже, що таких не було і він їх ніколи не підписував. Виходить, що Москва хоче ще раз повзоруватись на Переяславській угоді і цитуючи договір про створення СНД, ще раз обдурити українців, але тим разом ледви чи цей трюк вдасться, — кажуть українські і закордонні спостерігачі.

Оптимісти однак думають, що в основному досягнуто порозуміння в тому, що спірні справи між Україною і Росією треба розв'язувати шляхом переговорів, що і сталося після телефонічної розмови Л. Кравчука з Б. Єльциним.

А. Сольчаник покаже свої марки в Баксборо

Бостон. — В днях 1—3, травня ц. р. відбудеться у Баксборо Гост готелі в Баксборо, Масс., біля Бостону (дорога ч. 111 при I—495, виїзд ч. 28) філателістична виставка „Філателік Шов".

У цій виставці візьме участь мгр Андрій Даріян Сольчаник із своєю збіркою „Аеронавтика з українськими пов'язаннями". Ця 128-сторінкова збірка, яка одержала срібну нагороду на філателістичній виставці МІЛКОПЕКС' 92 у Мілвокі, Віск., насвітлює при допомозі філателістичних матеріялів (марки, коверти, поштівки, поштові штемпілі) розвиток аеронавтики в Україні.

Збірка складається із трьох частин: 1. Спеціялісти аеронавтики пов'язані з Україною; 2. Складники аеронавтики (індустрія, інституції, аеропорти, подїі); 3. Польоти літаків, бальонів та плянерів на українських етнографічних територіях.

Створено Фундацію Підтримки Дипломатичних Представництв України

Флорам Парк, Н. Дж. (Б.Б.). — Координаційний Комітет Допомоги Україні (ККДУ) повідомляє про створення окремої фундації виключно для підтримки посольств і консулятів України в ЗСА. Сюди включені: винайм приміщень чи закуп будинків, устаткувань тощо. Для законного діяння згадану фундацію реєструється у Департаменті юстиції.

До початкової Управи Фундації входять: д-р Степан Ворох, інж. Роман Галібей, інж. Дам'ян Кордуба (Н. Дж.) і Марта Шмігель (Рочестер), і Богдан Стус (Лос Анджелес).

Головним поштовхом до цього почину є конечність чимскоріше влаштувати посольство України у Вашінгтоні. Росіяни не думають передати там Україні хочби один з колишніх совєтських будинків. В додатку пропонована виміна з ЗСА за будинок в Києві застрягла в бюрократії. Тому Україні потрібна скора допомога від діяспори.

Рішено спільно наразі винайняти на канцелярію комплект бюр у престижевому будинку у Вашінгтоні. Дім св. Софії можна буде вжити лиш на помешкання родини посла і частини штабу, але його потрібно ще підготовити. Рівночасно в Ню Йорку Український Інститут Америки прослідкує можливість примістити у себе місію України до ООН, але тут теж конечні вклади на ремонт. Очікуєть ся остаточного одобрення управою та членами УІА.

На це все вже почалась збірка фондів. На жаль, дотацій на Фундацію Підтримки Дипломатичних Представництв України не можна буде відтягати від податків, ані вжити зібрані фонди, які уже були відтягнені. Треба надіятися, що це не зменшить жертвенности громади, бо мета важлива, а потреба негайна. Проситься вписувати чеки з пожертвами на: Foundation in Support of Diplomatic Missions of Ukraine і пересилати для реєстрації і депозиту в банку до: Mr. Damian Korduba, 209 B Grand Ave. Rutherford, N.J. 07070.

Відбудуться доповіді І. Драча

Нюарк, Н. Дж. — Координаційний Комітет Допомоги Україні (ЗСА) і Товариство Допомоги Україні та Сприяння НРУ влаштовують громадські зустрічі з поетом і письменником, співголовою Народного Руху України, головою Ради Товариства „Україна", народним депутатом України Іваном Драчем, який доповідатиме на тему „Сучасна Україна — державобудування — діяспора".

Доповіді відбуватимуться в таких місцях: в Нюарку, Н. Дж., у п'ятницю, 24-го квітня, о год. 7:30 в залі церкви св. Івана Хрестителя при Сенфорд аве.; в Дітройті, Миш., в суботу, 25-го квітня, о год. 7-й вечора в залі церкви Непорочного Зачаття при вул. Вестбрук; в Чикаґо, Илл., у вівторок, 28-го квітня о год. 7-й вечора в залі Культурного Осередку при Чикаґо авеню; у Сан Франсіско, Каліф. у п'ятницю, 1-го травня, о год. 7:30 в залі української православної церкви; у Лос Анджелесі, Каліф. у суботу, 2-го травня, о год. 5-й вечора в залі української католицької церкви 5154 Де Лонґпре аве.; у Вашінгтоні; в понеділок, 4-го травня, о год. 7-й вечора в залі українського католицького собору Святої Родини; у Філядельфії в середу, 6-го травня, о год. 7-й вечора в залі УОК Центру.

У п'ятницю, 8-го травня, о год. 7-й вечора відбудеться авторський вечір поета в Українському Інституті Америки, 2 схід 79-та вул. в Ню Йорку. Початок о год. 7-й вечора.

Появилося перше число журналу „Левеня"

Джерзі Сіті, Н. Дж. — У Львові появилося тиражем 10,000 примірників перше число журналу для дітей п.н. „Левеня", який видає Львівське обласне відділення Дитячого Фонду України.

Журнал під редакцією Марії Людкевич, з мистецьким оформленням Ольги Скоробогатько, появився із датою весни 1992 року. У ньому коротенька передова, в якій закликається дітей писати до журналику, рисувати, вирішувати загадки чи „камікси", а також повідомляється, що журнал буде містити історичний матеріял та передруки із старих галицьких, дитячих журналів.

В першому числі є передруки віршів із сторінок передвоєнного „Дзвіночка", вірші з нової поетичної збірки Марії Хросницької п.н. „Матусина радість", народні загадки, гумор, літературні спроби дітвори у формі віршів, а також у віршованій формі „Небелиці з бабиної полиці". Із прозового матеріялу находимо „Зачаклований верстат", пера поета-прозаїка Миколи Петренка, розповідь „Я дарую тобі Львів" і як продовження його, зворушливий спомин про „Старі лірі і мандрівних музик", в рубриці „Під золотим левом" Любарта Ліщинського, статтю-заклик Тетяни

(Закінчення на стор. 4)

Росія обвинувачує Україну у претенсіях до атомової зброї

Москва. — Пресове агентство Ройтерса інформує, що уряд Російської федерації обвинуватив Україну, що вона, мовляв, має „неоправдані амбіції" стати нуклеарною державою після того як Київ висловив побажання, щоб усі чотири країни, на території яких є розміщена стратегічна атомова зброя, зокрема атомові ракети з кількома боєголовками, брали участь у переговорах на тему скорочення й евентуального знищення тієї зброї та разом з Росією підписали договір „Старт" з Вашінгтоном.

Російське міністерство закордонних справ в офіційному комунікаті заявляє, що становище України є „виразною претенсією стати нуклеарною країною, вона домагається визнання за нею статусу рівнорядного партнера у полагодженні справи атомової стратегічної зброї".

Обвинувачення Росії в сторону України наступило після переговорів 11-го квітня міністрів закордонних справ Росії, України, Білорусі і Казахстану, на території яких розміщений високий відсоток стратегічної зброї. Про тактичну атомову зброю не було мови, бо ця справа вже майже полагоджена, хіба Росія не дотримає, як звичайно, прийнятих спільних постанов про перевезення і знищення тактичних ракет під наглядом представників зацікавлених держав.

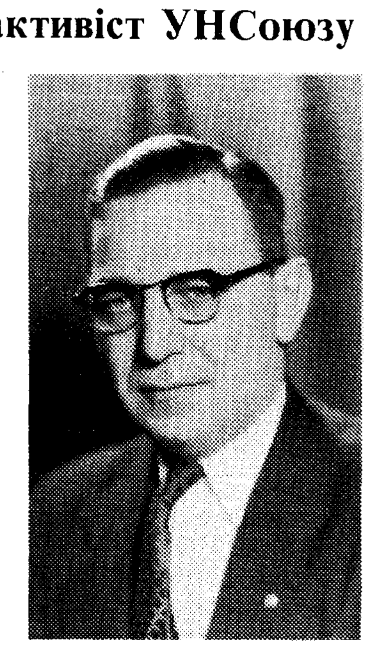
Україна домагається, щоб усі чотири держави були рівнорядними у переговорах і поклали свої підписи під договором із З'єднаними Стейтами Америки, бо згадана зброя не належить тільки Росії.

Російське міністерство закидає трьом республікам, зокрема Україні, „неоправдані" претенсії до цієї справи, „, яка нібито вже раніше була полагоджена, що за стратегічну атомову зброю буде відповідати Росія. Такої угоди, як каже Президент України Леонід Кравчук ніколи не було, „я принайменше її не підписував".

Міністер закордонних справ Анатолій Зленко заявив, після зустрічі в Києві, що Україна має право домагатися участи в переговорах і підписанні договору. Незалежні держави не бажають, щоб в їхньому імені, особливо у важливих справах, говорила Росія, — заявив Зленко кореспондентам.

Помер В. Попович, довголітній активіст УНСоюзу

Рочестер, Н. Й. (П. Дзюба). — В п'ятницю, 3-го квітня 1992 року, помер після важкої недуги, довголітній секретар 367-го Відділу УНСоюзу „Запорізька Січ" Василь Попович, кількакратний делегат на Конвенції УНСоюзу і член багатьох громадських організацій.

В. Попович

В. Попович народився 29-го березня 1915 року в Рочестері, в родині Михайла і Марії, закінчив середню школу і музичну школу Істман, любив фуже музику і провадив духову оркестру МУН. Належав до організації ОДВУ, і брав активну участь та допомагав усім, хто до нього звертався і де потребувала допомоги організація чи відділ УНСоюзу. Був 42 роки секретарем УНС, належав мало не все своє трудолюбиве життя до церковного хору і до Українсько-Американського Клюбу.

Похоронна Служба Божа була відправлена в церкві св. Йосафата 6-го квітня. Похований на цвинтарі Святого гробу. Залишив у смутку дружину Ольгу і двох синів, Ричарда і Тому, три внуки, шість правнуків, дві сестри і велику союзову громаду.

В МОСКВІ ДАЛІ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ АНТИУРЯДОВІ ДЕМОНСТРАЦІЇ

Москва. — Пресові агентства, зокрема Ассошіейтед Пресс, ІТАР-ТАСС та інші повідомляють, що на передодні закінчення З'їзду народних депутатів в Росії, в багатьох великих містах Російської федерації відбулись багаточисельні антиурядові демонстрації, правдоподібно зорганізовані колишньою Комуністичною, тепер „соціялістичною" партією до яких долучились російські шовіністи, скрайні націоналісти типу Александра Руцького та інші „великодержавники", які не погоджуються з політикою президента Росії Бориса Єльцина.

На самому З'їзді велика група депутатів весь час поводилася викликаючо і не допустила до скреслення з конституції назву Совєтського Союзу, закидаючи Єльцинові і його співробітникам, що вони, спільно з українськими і білоруськими „націоналістами", незаконно зліквідували цю назву і самий Союз. Це єказує, що багато російських політиків, навіть „демократів", не примирилися ще з розвалом комуно-московської імперії у якій вони почувались добре, займаючи в цій системі високі керівні пости в самій Росії і, як вони любили залюбки називати, „на переферіях", тобто в республіках. Доказом цього був скорий зріст російськомовного населення у Прибалтиці, Україні, Молдові та інших республіках, не кажучи нічого про Білорусію, яка зрусифікована на85 відсотків. Опоненти теперішньої системи в Росії все ще надіються на „реванш", тобто державний переворот і прихід до влади, якщо не комуністів, то принаймні російських великодержавників, — кажуть політичні спостерігачі.

Виступаючи мабуть на останній сесії З'їзду, який згідно з програмою мав закінчити свої наради в середу, 22-го квітня, Б. Єльцин говорив до депутатів в примирливому тоні, закликав їх і ввесь народ до спокою і замирення між собою і з сусідніми країнами, але при тому підкреслював рішучість уряду боротися за встановлення повної демократичної системи в Росії, ринкову економіку, поправу господарської системи і зниження цін.

Торкаючись проблеми внутрішньої політики Єльцин заявив, що в Росії не повинна існувати атмосфера „холодної війни" і не може бути мови про привернення будь-якої диктатури, чи залізних занавіс.

Консервативно настроєні депутати постаралися про позбавлення депутатських повноважень трьох міністрів кабінету Єльцина, зокрема Геннадія Бурбуліса, Гавриїла Попова і Галіну Старовойтову. Опозиційний бльок „Російське Єдінство" думає, що З'їзд депутатів не досягнув головної цілі — зміни теперішнього уряду. Опоненти признаються, що вони не змогли зупинити теперішньої політики „розвалу і розграблення Росії", але це не значить, що „уряд Єльцина, Бурбуліс, Гайдара залишеться довго при владі", — говориться в офіційному документі опозиційного бльоку до якого належать: комуністи, „Росія", „Отчизна" і „Сільсько-господарський союз".

В АМЕРИЦІ

ОСТАННІМИ ЧАСАМИ американські педагоги почали застановлятися чому таке мале число американських негрів здобуває науковий ступінь доктора. Досі причини такого стану оправдували браком амбіції, поганими школами і конкуренцією таких ділянок як право, медицина та комерційні школи. Одначе тепер виникла на поверхню може й найбільша причини такого стану, а саме великі можливості для закордонних студентів в американських університетах, включно з дуже щедрими стипендіями. Поборювати це американським неграм, крім всіх інших попередньо вичислених причин, не є під силу.

ЗВІТ ІЗ ОПИТІВ переведених Департаментом освіти виказує, що американські діти не пишуть багато в школі, а те, що пишуть є дуже низької якости, беручи під увагу їх вік і рік навчання. В опублікованих звітах підкреслюється, що американські діти мають розвинену уяву, коли судити з написаного, але якість граматична чи просто організація даної теми є цілковито хаотичними. Знавці та аналітики освіти у ЗСА твердять, що це нічого іншого, як наслідки так званої ліберальізації клясного навчання та переведення іспитів, в яких не вимагається писаних відповідей тільки зачеркнення правильного чи неправильного та вибору відповіді із кількох запропонованих.

УРЯД ЛИВАНУ, натякаючи на те, що побоюється поновлення схоплення закладників, не дозволив дружині американських змагунів дужання на в'їзд до Ливану. Між 23 змагунами дужання є три жінки і всі вони мусіли пересидіти ніч на бейрутському летовищі перед поворотом до ЗСА. Змагуни дужання мали мати двотижневу показову програму у південному Ливані.

ОФІЦІЙНІ УРЯДОВІ ЧИННИКИ заявили минулого понеділка, що секретар Державного департаменту Джеймс Бейкер застановляється над зірванням дипломатичних зв'язків з урядом Югославії, в якому домінують серби. Справа є так серйозна, що повстає питання про закриття американської амбасади у Београді. Виявляється, що така зміна політики є наслідком відвідин у Вашінгтоні Гариса Сілайджіча, міністра закордонних справ Боснії та Герцоговини. ЗСА визнали незалежність Боснії та Герцоговини 7-го квітня, а міністер Г. Сілайджіч сказав Бейкерові, що сербські військовики напали на його країну та вбивають цивільне населення. Дж. Бейкер старався не входити в справи міжнаціональної війни Югославії, але, як виглядає, тепер взяв інший напрям.

ЛЕТУНСЬКА ЛІНІЯ „Амерікан Ейрлайнс" у понеділок, 20-го квітня, подала до відома, що зменшує ціни своїх квитків на багатьох додаткових полетах, зокрема коли йдеться про звичайні квитки та знижкові квитки. Цей останній крок був зроблений з розрахунком перестороги для менших летунських ліній, які старалися збити ціну вже тому два тижні. Компанія „Амерікан Ейрлайнс" змінила правила щодо раннього закупу квитків з 21 днів до 14. Всі зміни мають стати актуальними вже наступного понеділка, 27-го квітня.

Медична клініка на колесах їде в Україну

Дві рухомі клініки.

Медісон, Виск. — Заходами відомого вже широко мецената українських проєктів пастора Джана Шепа та місцевого українського лікаря д-ра Стефана Дудяка завершився незвичайно корисний та великий проєкт а це „Медична клініка на колесах", що незабаром у формі двох великих вантажних автомашин з модерним устаткуванням виїде в Україну.

Проєкт започаткований ще у 1990 році тими двома ентузіястами допомоги Україні подуманий в першу чергу для гуманітарної допомоги жертвам Чорнобиля, дітям та матерям, здобув широке та доброзичливе зацікавлення серед українських лікарів, громади та американських фірм, що пожертвували на ту ціль безплатно інструменти та інші матеріяли. Але таки найбільше до завершення того проєкту причинилася Лютеранська місія „Думки про віру", яка під проводом пастора Дж. Шепа (Ярослава Шепелявця) зложила на ту ціль 800,000 дол. а додаткові збірки поповнилися дальшими пожертвами в грошах та матеріялах. Як інформують, д-р Мирон Позняк, доцент радіології університету Висконсін вистарав новий ультрасонографічний апарат вартости 200,000 дол. Григорій Величко, що працює у відомій медичній фірмі Омеда, здобув для клініки два апарати для анастезії і два інкубатори вартости 100,000, а

(Закінчення на стор. 4)

У СВІТІ

ПРЕЗИДЕНТ ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНИ Вацлав Гавел повідомив, що має намір висунути свою кандидатуру на президентських виборах, що відбудуться в червні. Виступаючи перед чехословацьким законодавцями, Гавел заявив, що за два з половиною роки перебування при владі він проводив курс на демократизацію суспільства і боровся за права людини, чим збирається займатися й надалі. Він зауважив також, що труднощі, пов'язані з переходом до ринкової економіки, є закономірні і країні належиться перейти через певні жертви.

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ Білорусі Станіслав Шушкевич заявив на зустрічі з представниками міжнародного конгресу „Світ після Чорнобіля", що вчені з Міжнародного агенства в питаннях атомової енергії свідомо занизили висліди вибуху на Чорнобильській АС. Однак у зв'язку з тим, що республіка не має достатньої кількости енергоносіїв, не є доцільним відкидати можливості, котрі дає атомова енергія. С. Шушкевич повідомив про досягнення угоди між Білорусією і Францією про вироблення довготермінової програми будівництва надійних атомових станцій у Білорусі.

ПІД ЧАС ПОЇЗДКИ до Японії колишній комуністичний керівник колишнього Совєтського Союзу Міхаїл Ґорбачов, попри всю свою красномовність, не зміг переконати японців у доцільності виділення великої допомоги для Росії. Віцепрезидент газетного концерну Іоміурі Кенія Мізукамі сказав Горбачову, що поки Росія не поверне Японії захоплених під час Другої світової війни південних островів Курильської мережі, питання про допомогу не можна повважно обговорювати.

НАСТОЯТЕЛЯ Псково-Печерського монастиря архимандрита Павла рукопокладено в сан Єпископа Зарайського і призначено керуючим патріяршими парафіями в Америці і Канаді.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Чому американська преса промовчала відвідини генерала?

Коли у минулу п'ятницю 17-го квітня 1992 року прибув перед могутній квадратовий будинок Пентанґону у Вашінґтоні запрошений секретарем оборони Ричардом Чейні міністер оборони України, генерал-полковник Костянтин Морозов із своїм почотом — на щоглі будинку появився поруч американського зоряного прапора також український — синьо-жовтий. Військова музика відіграла американський і український національні гимни і генерал Морозов, у товаристві Ричарда Чейні та голови шефів Генеральних штабів генерала Колліна Павелла перевів перегляд почесної чоти. Генерал К. Морозов мав півторигодинну розмову з державним секретарем Джеймсом Бейкером та довгі наради з секретарем оборони Чейні, в яких були заторкнені всі справи, що стосуються формування української армії: проблема Чорноморської фльоти, проблема стаціонованої в Україні атомової зброї, і багато інших. Секретар оборони Чейні заявив генералові, що він знає, що Україна має багато приятелів у світі, запевнив про свою підтримку, висловив вдоволення з мирного лагодження конфлікту з Росією щодо Чорноморської фльоти, але просив таки передати Росії атомову зброю, бо це облегшить американським фахівцям знищити її, при чому заповів, що Україна буде запрошена вислати своїх свідків на процес того знищення...

Неможливо, щоб про все те не знали акредитовані у Білому Домі представники всіх більших американських газет і телевізійних станцій. І вони про все те прегарно знали. Коли ж таки ні в одній американській газеті ані на телевізійному екрані не було інформацій про відвідини у Вашінґтоні генерала-полковника Констянтина Морозова, то це не сталося з якоїсь ворожости тих засобів масової інформації до України. Американська преса, радіо і телевізія наставлені на все, що цікаве, вони не цураються сенсацій, які межуть із скандалістикою, і напевне були б писали і про генерала та його відвідини. Причина куди глибша. За нашими авторитетними інформаціями — не вважаючи на визнання Америкою державности України й усіх інших національних усамостійнених країн, колишніх членських республік Совєтського Союзу, і без уваги на призначення вже до України і деяких інших країн (Білорусі, Казахстану) американських амбасадорів — між Державним департаментом і Департаментом оборони існує усе ще затяжний конфлікт щодо політики супроти країн і народів, які користуються правом державного самовизначення. Це стосується не тільки Сходу Европи, але й балканських країн, складових частин Юґославії. Покищо цей конфлікт ще не закінчився і тому „вищі чинники" у Вашінґтоні рішили застосувати тактику відвідин генерала — „лов кі", без розголошування, бо воно нібито перешкодило б процесові злагіднення суперечки між двома найголовнішими ресортами американської державної верхівки.

Колись виявиться, хто саме, з чийого доручення, передав акредитованим у Білому Домі репрезентантам засобів масової інформації таке бажання Уряду. Американська преса при всьому свому сенсаціоналізмі і безпардонності — є патріотично-державницькою і вона не діє ніколи проти виразного бажання урядових чинників. У даному випадку жертвою впала добра наскрізь політична вістка про Україну. Як повідомив у промові на бенкеті в його честь у готелі Шератон у Ню Йорку сам генерал-полковник Костянтин Морозов — „сотні тисяч" вояків і старшин колишньої совєтської армії склали добровільно присягу вірности Україні і з них створюється українська армія, з місією стояти на сторожі безпеки території України, з бажанням жити у згоді і співпраці з усіма сусідами та з виключенням власної ядерної зброї.

У процесі творення всіх ділянок зорганізованого державного життя України — військова ділянка опинилася в добрих руках. Уже невдовзі настане час і настануть відносини, в яких західня преса і телевізія, включно з американською, заповняться вістками про Україну. І цей конфлікт між двома ресортами американського державного апарату перейде до історії, бо він анахронічний, залишок перестарілої адорації білої, згодом червоної і тепер ще не зовсім демократичної Росії. Промовчання відвідин пресою українського генерала — це явище прикре. Та Україна й українська діяспора переживуть її.

М. Мельник

ПРОКОНСУЛІ ПРЕЗИДЕНТА

П'ятого березня президент Леонід Кравчук підписав закон — про представника Президента України і це, мабуть, одна з найбільш важливих подій в житті відродженої України. Верховна Рада через якийсь час до тієї ідеї ставилась досить скептично та остаточно Кравчук переміг.

„Представник Президента України є найвищою посадовою особою державної виконавчої влади — главою місцевої державної адміністрації відповідно в області, містах Києві, Севастополі, районі, районі міста Києва". Тільки адміністративні одиниці „село", „селище" та „місто" не будуть мати представників Президента України (ППУ) призначених безпосередньо Президентом. Найбільш основною річчю тут є стаття про те, що ППУ призначає і відкликає Президент і представник підпорядковується виключно Президентові, а не урядові, прем'єрміністрові чи Верховній Раді.

Декларація Кравчука, що, призначуючи представників, він буде керуватись рекомендаціями місцевих організацій, тільки у незначний спосіб заторкає відношення між ППУ і Президентом. Під сучасну пору Л. Кравчук представників уже найменував. З тої нагоди деякі люди зчинили крик (включно із маніфестаціями) тому, що значна кількість представників — це колишні партократи. Та у переважаючій кількості випадків їхні протести не виправдані. Тому що представники є цілковито підпорядковані Президентові, вони робитимуть те, що їм скаже Президент, а не місцеві політики, і в тому ціла справа. Крім цього нам варто пригадати, що в активній провідній верстві України є повно колишніх партократів. Одні з них належали до групи 239 у Верховній Раді, інші є сьогодні твердими борцями за незалежність і демократію. Наприклад, святкують Олеся Гончара як національного героя. Та за старих часів з однієї сторони він написав „Собор", а з — другої був досить постійним членом ЦК КПССР.

До того варто додати наступне. Закон про ППУ цілком очевидно пошкодить прихильникам реставрації СССР та опонентам переходу до вільних ринків. І тому прийняття того закону є остаточним доказом того, що група 239 у Верховній Раді перестала існувати як організована цілість.

Уповноваження представника — великі. Він „забезпечує реалізацію законів України, указів Президента, постанов Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, інших актів законодавчої і виконавчої влади". У відношенні до реґіонального самоврядування, цебто до Рад народних Депутатів, їх голів та виконавчих комітетів, представник „...контролює діяльність органів місцевого і реґіонального самоврядування з питань додержання Конституції і законів України, указів Президента, та інших актів законодавчої і виконавчої влади".

Представник „координує діяльність відповідних органів внутрішніх справ, національної безпеки, оборони,... (...) вимагає припинення, а в разі необхідності, зупиняє дії посадових осіб, що суперечать законодавству, ...зупиняє дію актів адміністрації підприємств, організацій і установ, інших юридичних осіб, що суперечать Конституції і законам України, ... (...) входить з поданням до відповідних органів про звільнення з посад керівників підприємств, організацій і установ у разі порушення ними Конституції і законів України, указів Президента України, ... (...) утворює відділи, управління, інші служби місцевої державної адміністрації, призначає їх керівників, ... (...) може делеґувати окремі свої повноваження з питань здійснення державних функцій головам виконавчих комітетів сільських, селищних і міських Рад".

Представник має право „порушувати перед Президентом України питання про внесення на розгляд Верховної Ради України подання щодо „дострокового припинення повноважень місцевого і реґіонального самоврядування...". „Розпорядження представника Президента України, прийняті в межах його повноважень, є обов'язковими для виконання органами місцевого і реґіонального самоврядування всіма розташованими на відповідній території підприємствами, організаціями і установами, громадськими об'єднаннями, а також посадовими особами і громадянами.

Цитати ті не залишають ніякого сумніву про великий обсяг виконавчих повновластей ППУ. У критичній економічній ситуації, що в ній знаходиться Україна під сучасну пору, інституція ППУ є незвичайно корисною річчю. Діло в тому, що структура місцевого самоврядування у селах, селищах, містах, районах та областях залиши-

(Закінчення на стор. 3)

Яр. Рудницький

Німецький славіст про українську мову 100 років тому

Об'єднання Німеччини в 1990 році мало свій вплив на всі ділянки суспільно-політичного й культурно-наукового життя в колишній підсовєтській Східній Німеччині. Подих свободи й нових видавничих можливостей позначився додатньо в розвитку академічного життя, а там і в незалежних наукових взаєминах із Заходом.

Старий університетський осередок Ляйпціґ не залишився позаду. Появився друком ряд нових наукових праць, між ними видані вперше університетські виклади відомого славіста й індоевропеїста Авґуста Лескіна (1840—1916) — автора клясичної граматики староцерковно-слов'янської мови (1909), що й досі не втратила своєї наукової вартости. Лескін займався крім слов'янських теж і балтійськими мовами й індоевропеїстикою взагалі.

Невідомими досі були його славістичні виклади в Ляйпціґському університеті в роках 1885—1887, на яких виховувалися німецькі мовознавці того часу. Так склалося, що один із тодішніх студентів Лескіна Оттон Гольц (1863—1921) точно й повністю записав ці виклади в своїх нотатках. Рукопис цих нотаток зберігся приватно в архіві внучки Лескіна в Ляйпціґу Б. Гельдер-Штавде й вона погодилася на видання цих викладів у академічному видавництві в Ляйпціґу в рамках праць мовознавчого відділу тамошнього університету. Головним редактором видання став відомий східньонімецький славіст Ернст Айхлер при співпраці Ґ. Шретера й І. Онгайзер.

У чому вага цього видання для української науки?

Тут насамперед треба пригадати, що в 1876 році вийшов Емський указ із забороною української мови в межах царської Росії.

Хоч як протестували проти нього українські діячі того часу на чолі з М. Драгомановим та іншими, Захід не дуже прислухався до їхніх голосів. Коли й говорилося чи писалося про українську мову в тому часі, то це було з традиційної імперіялістичної точки погляду, мовляв, це російський діялект і не заслуговує на окрему наукову студію. Інакше дивилися на справу науковці типу Авґуста Лескіна. В своїх викладах він ставив українську мову на рівні з російською, польською, чеською, сербо-хорватською тощо. Він дав вислів цьому в своїх об'єктивних університетських викладах понад сто років тому.

У рецензованому виданні викладів Лескін крім загально-порівняльного обговорення слов'янської граматики, українській мові присвячені такі розділи: звучня (стор. 43—45), флексія — відміна (стор. 108) і окремо український вокалізм (стор. 168—169). Тут треба зазначити, що всі українські приклади подані в латинській транслітерації, тоді, коли російська лексика залишена гражданкою. Теж об'єктивно подана наукова література цього часу: праці Ст. Смаль-Стоцького, О. Огоновського, Євг. Желехівського, П. Житецького, М. Осадци й інших. З признанням для автора треба згадати, що був він свідомий про заборону української мови в Росії й згадує про це окремо на стор. 44-ій, підкреслюючи при цьому активність української „еміґраційної літератури" й науки.

* * *

Коли розглядати виклади Лескіна з сьогочасного мовознавчого становища, то, розуміється, можна мати багато застережень до окремих авторських тверджень, пояснень, не згадуючи про деякі цитовані слова чи форми. Та не в тому справа, а в тому, що в час „вавилонської неволі (за словами Аг. Кримського) української мови" справжні науковці на Заході визнавали її окремішність і цим засвідчували її право на самостійне життя.

До таких науковців належав і А. Лескін у Німеччині й добре, що в 150-ліття його народження вийшли друком його університетські виклади з років 1885-87.

Анатоль Вовк

НАЗВА „УКРАЇНА" АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

II

Але і без родівника назва нашої батьківщини англійською мовою має свою проблематику. Правда, найпоширенішою формою цієї назви є Ukraine, але є можливі ще й інші написання, а саме: Ukrainia, Ukraina, а навіть Ukraïna. Назва Ukrainia, мабуть більше прийнятна для американського вуха, ніж Ukraine, можливо через аналогію до відомих назв, таких як Pennsylvania, California, Romania. Назви Ukrainia вживав свого часу один з популярних нюйоркських щоденників, і вона й досі спорадично трапляється в друку.

Назва Ukraina вже закріплена в американських словниках і довідниках, де цитована як російський чи, винятково, український еквівалент до „Ukraine" (напр. „The New Columbia Encyclopedia", 1975). Мені видається, що назва „Ukraina" була б для нас корисніша, бо ближча до оригінальної. З другого ж боку закінчення — ne для назв держав в англійській мові зовсім нетипове, а закінчення на — а та — іа трапляються десятками. Приклади: Argentina, China, Canada; Romania, Austria, Colombia, Bolivia, Czecho-Slovakia, Russia тощо. До речі Арґентина дає нам добрий прецедент.

Але щобільше. Довідуємося з преси, що недавно дві американські інституції, авторитетні в справах мововжитку — Американська лінґвістична асоціяція і Конґресова бібліотека ухвалили до вжитку нову систему транслітерації кириличної абетки на латинську, названу ALA-LC Romanization Tables (Washington, 1991). У цій новій схемі українське „ї" транскрибується також знаком „ï" в англійській мові, тобто залишається без зміни. Правда, літера „ï" трапляється в англійських текстах рідко, в кількох лише словах французького чи орієнтального походження. Її вживається в назві опера Верді Aïda, в назві гір на Сагарі Aïr, альжирського порту Bejaïa, а частіше у словах naïve, naïvete. Останні два слова, за словниками, можна писати вживаючи або „ï", або „i", але, наприклад „Ню Йорк Таймс" пише їх завжди з „ï".

На наш погляд, український Уряд міг би, а навіть повинен би, ухвалити і рекомендувати світові до вжитку нову форму назви країни „Ukraïna". Це був би тривалий символ і пам'ятник відродження нашої державности та її утвердження. Якщо наші сусіди білоруси, звичайно менше настійливі від нас, домоглися зміни традиційної їхньої державної назви в англійській мові з Byelorussia, Belorussia на Belarus, то чому нам не використати нагоди продемонструвати світові наше воскресіння. Тим більше, що навіть такі малолюдні та маловідомі колишні підсовєтські республіки, як Киргизія, Молдавія, Туркменія, Таджикистан рішили змінити свою англійську назву і світ це рішення респектує. Так отже за повідомлення АП з 27-го грудня 1991 року саме аґентство, а за ним і американський Уряд і всі засоби масової інформації прийняли такі зміни назв: Byelorussia на Balarus, Moldavia на Moldova, Turkmenia на Turkmenistan, Kirgizia на Kyrgyzstan і Tadzhikistan на Tajikistan.

Показово, що коли ще в 1976 році Китай рішив змінити англомовні відповідники багатьох своїх географічних та особових назв, світ їх прийняв. Від того часу американська преса, наприклад, пише Beijing, а не старе Peking чи Peiping. Інший приклад: Румунія, що мала в англійській мові традиційні форми своєї назви Rumania, Roumania, рішила, що її назва буде Romania, мабуть, щоб підкреслити свою римську праісторію (Romans анг. — римляни). Нова назва в англомовних довідниках тепер на першому місці, а газета „Ню Йорк Таймс" вживає її виключно.

Думаємо, що український Уряд, хоч і як він тепер зайнятий політичними та економічними справами, повинен розглянути можливість зміни англійської назви нашої батьківщини на більше для нас корисну: на те все ще не запізно.

Очевидно англомовні видавництва й друкарні, що не мають чи ще не мають у своєму наборі черенок чи знаків літератури ï, можуть тимчасово вживати i; все таки, видається нам, Ukraïna ліпше, як Ukraine.

ОБИДВІ ПОЛІТИЧНІ партії в країні починають поволі входити у свої приписані ролі у передвиборчій кампанії. Президент Джордж Буш розпочав свої передвиборчі виступи з наголосом на внутрішню політику і намагання поправити економіку країни. Це, як підкреслюють спостерігачі, робить враження, що він у своїх турботах про внутрішню ситуацію не міг переконати громадян ЗСА впродовж минулих трьох років своєї президентури. Натомість Билл Клінтон старається зробити перехід з ненадто відомої особистости демократичного губернатора до можливого майбутнього президента, як це також старався у 1988 році зробити Майкл Дукакіс.

Марія Лабунька

ВЕЛИКДЕНЬ У ГУЦУЛЬСЬКОМУ СЕЛІ — ПЕЧЕНІЖИНІ

II

У Печеніжині я пам'ятаю одну таку жінку, що писала писанки і вона називалася Ірина (незвичайне ім'я у Печеніжині), жила самітно на краю села і крім писання писанок, вона ще годувала голуби (хіба єдина в селі особа, що мала голуби). Були села в Галичині (і не тільки в Галичині), де про писанки ніхто навіть не чув, натомість були галунки і крашанки. Печенізькі писанки були на чорному тлі з невибагливим рослинним або геометричним орнаментом, і мені здавалося, що вони були дуже, але казали, що понад космацьку писанку нема кращої.

Десь незадовго до Великодня відбувалося на господарстві одне неприємне для дітей видовище, а це тоді, коли різали свиню. Вправді, відганяли тоді з подвір'я всіх дітей, та незважаючи на це годі було не підглянути, хотяй часом, як нещасна свинка висить підв'язана за задні ноги (найстрашніший образ), або як її смалять десь там на городі, або не почути як вона бідна пищить, не спустивши ще духу. Натомість вечір того дня вже був відрадніший і цікавіший: в хаті повно людей, яких крізь пару з баняків навіть не можна розпізнати. Ми, себто я і мої два брати, сидимо високо на печі і мов з театрального балькону приглядаємося, що діється там надолині. А там, на великих дверях замість стола, видно тільки як кілька пар рук з довгими ножами увихаються та краюють і парцелюють, а при тому сперечаються за ціну і биту чи живу вагу. (Цілої свині ніхто для себе не різав, хіба на весілля, а складалися звичайно чотири родини). Тоді під керівництвом майстра майже цілу ніч робили ковбаси, кишки, сальцесон та смажили кров, і очевидно, гостилися. На нас дітей ніхто не звертав уваги. Так ми тихенько сидимо собі на печі та й позасипляємо. А на другий день уже все попрятане і поховане мов би нічого не сталося.

Гарним святом була Шуткова неділя. Обходили це свято однаково по цілій Галичині з тією різницею, що подекуди замість шутки (вербової лози) була пахуча лепеха (татарське зілля). У нас завжди була тільки шутка, натомість поляки в Печеніжині мали шувар, який нагадувати мав пальму. Позатим кожного року було так само: в церкві коло виходу лежав великий оберемок шутки, яку після посвячення роздавав паламар. Пригадую тільки, що часом інший оберемок мав синьо-жовті кокардочки, і за цю штуку треба було дати 10 ґрошів. Це були датки на „Рідну Школу". Але бувало й таке, що цієї шутки (з синьо-жовтими кокардочками) не хотіли посвятити ані парох ані сотрудник. Під церквою шуткою вдарялося стрічну особу по плечах зі словами: шутка б'є не я б'ю, віднині за тиждень Великдень. Шутку зберігали цілий рік так як свячену воду і приміщували завжди за образом. Стару шутку не можна було викидати зі сміттям, а хіба закопати десь на городі. Яке ще призначення мала шутка у нас у Печеніжині я тепер не пам'ятаю, але зате стоїть мені перед очима такий образ зв'язаний із шуткою: надворі страшенна злива і буря з градом. Здається, що вода і град заливають цілий світ і приходить нам кінець. Моя мама бере в руки шутку і маєстатично стає на порозі відкритих наостіж дверей, робить шуткою, піднесеною в гору, правою рукою якісь рухи, і при тому вимовляє: архистратига Гавриїла, Михаїла, Пресвятої Богородиці! (перша пара слів вимовлялася так як тут написано — окремо). І якщо в селі були жінки, що вміли відганяти бурю, то до них належала моя мама. Чи буря дійсно йшла тоді на „ліси та на гори" то не пригадую, але зате згаданий образ зберігся мені досьогодні в пам'яті.

* * *

Після Шуткової Неділі наставав Великодній тиждень, остання підготовча стадія до зустрічі з Великоднем. В цьому часі важливіші хатні порядки вже були закінчені, хіба тато надворі підмітав, чи щось ще складав. Якщо, однак, була тоді якась важна весняна робота в полі, то її виконували першою без огляду на передвеликодні порядки. Під час Великоднього тижня робили перегляд одягу — хто в чому і в якому буде йти до церкви. Було майже законом, що на Великдень треба мати щось нового, але в першу чергу це відносилося до старших. Тому на Великдень була окрема морока з малими дітьми і підлітками. Хотяй кожне з них діставало нову сорочку, то на інші додатки ніколи на селі не вистачало грошей. І вкінці, на одяг дітей мало звертали увагу, бо мовляв, дитина скоро з нього виросте, тому й не варто на це видавати гроші. Найкраще було бути одинаком, або принайменше найстаршим (у цьому випадку). Такі діти завжди були найкраще вбрані. Все таки, навіть молодшим, крім сорочки попадалося не раз щось нового: хоч би якась заперізка, хустина — для дівчинки, чи ремінець, солом'яна шапочка-гарбузик — для хлопчика, дуже рідко постільці чи черевички, а байбарачок чи киптарик, то майже завжди носилося зі старших, рідко хто з дітей мав свій власний. Тому діти, навіть найменші, щиро тішилися як діставали з одягу щось нового.

Тато, на Великдень, завжди давав собі робити нові постоли. Він же ж голова родини, багато ходив, працював і знощував скоро свої постоли, отже, татові на Великдень належалися нові. Постоли в Печеніжині робили з напіввиправленої, дуже грубої волової шкіри, яку купували в місті. На одну пару постолів треба було яких 50x35 см шкіри. Ця шкіра була зложена вдвоє (на два постоли), мала приємний запах і соломковий кольор. З такої шкіри окремий знавець цього діла (яких на село не було багато) робив постоли. Як тато приносив їх додому, то вони мали гарний ясний блискучий кольор, і перше, що тато робив, то мазав їх чорним дьохтем (у нас казали дехтем). Я кожного разу була згіршена таким знущанням над постолом, але тато казав, що ясні постоли носять тільки баби, хотяй це не завжди була правда; я не раз виділа як інші чоловіки хоч носили і темні постоли то не такі чорні і не вимазані дьохтем. Мамині постоли були ясно брунатні. Мама шанувала свої постоли і тому не діставала кожного року нових. Вона чистила їх жовтою пастою (ґльобіном), що правдоподібно була марки „Ердаль", і мала зелену жабку на пуделочку. Щодо верхнього одягу, то ані тато ані мама, не справляли собі кожного року щось нового, а носили з року в рік те саме (вони ж бо вже з одягу не виростали). В такій підготові до Великодня з'являвся „Живний Четвер".

Продовження буде.

Проконсулі...

(Закінчення зі стор. 2)

лась такою самою як була давніше. Цебто, кожна адміністративна одиниця вибирає раду депутатів, яка вибирає голову ради, що є теж головою виконавчого комітету. А це значить, що головний адміністратор даної адміністраційної одиниці є залежний не від виборців чи центрального уряду країни, а від місцевої ради народних депутатів.

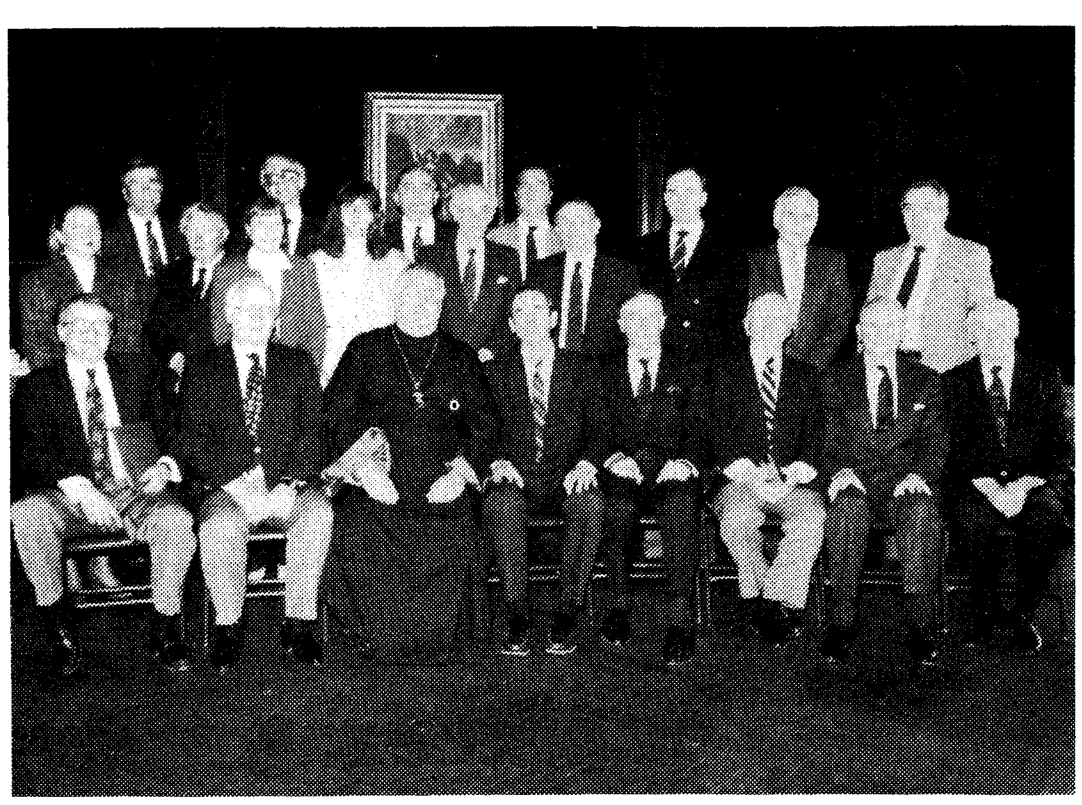
У великій кількості адміністративних одиниць, а зокрема в південній і східній Україні, ради народних депутатів складаються з людей, які стараються затримати так званий соціялізм. Вони не тільки не виказують ніякої ініціятиви в ділянці приватизації колгоспів і підприємств, але й становлять їй опір. З ініціятиви Президента і уряду представники будуть мати змогу опір той зламати і в основний спосіб приспішити потрібні економічні реформи. І тому закон про ППУ є такий важний.

Представники могли б теж допомогти в інших дуже важних ділянках. Коли б, наприклад, уряд схотів перевести українізацію підручників та мови навчання у школах та вищих школах, тоді без ППУ, мабуть, не обійдеться. Представники могли б теж допомогти в тому, щоб місцеві і національні вибори та референдуми були переводжені не тільки під контролею Соціялістичної Партії України, але при участі всіх зацікавлених партій чи рухів.

Проблема адміністративної ефективности дискутувалась в Україні уже значно скоріше. Зокрема В'ячеслав Чорновіл пропонував уже досить давно, щоб адміністратори різних адміністративних одиниць були вибрані не радами народних депутатів, а безпосередньо виборцями. Немає сумніву, що того роду розподіл функцій між законодавчим тілом та екзекутивою виправдався у всіх країнах світу, де такий поділ існує. Та цього роду реформа мусіла б виключити співіснування виборних адміністраторів та представників Президента України просто тому, щоб не створити нагоди для конфліктів і адміністративного хаосу. Коли б сьогодні, замість ППУ, народ вибрав адміністраторів усіх адміністративних одиниць, тоді можна цілком добре припустити, що в надто багатьох випадках на постах адміністраторів залишилися б ті самі люди. І тому з подібною реформою варто б почекати поки скінчиться перехід економіки до вільних ринків та устабілізується внутрішня та закордонна політична ситуація. Після того, здається, немає сумніву, що інституція ППУ повинна б бути знесена. На її місце повинна б прийти система, що її, в основному, пропонує В. Чорновіл.

РАННІ ПОКАЖЧИКИ вказують на те, що прибутки підприємств у першому кварталі є багато здоровішими, як дано до зрозуміння громадськости в загальному. Беручи під увагу зіставлення деяких фірм, то їхні успіхи є багато кращими, як це передбачали аналітики та економісти американської біржі. Спостерігачі твердять, що це є дуже втішне явище, а зокрема коли брати під увагу можливості в майбутньому, які на їхню думку є куди важливіші, як їхні впливи на існуючу ситуацію.

АМБАСАДОР Р. ПОПАДЮК ПРО ДОПОМОГУ УКРАЇНІ

Учасники зустрічі з Р. Попадюком (по середині біля о. Я. Нортона) (фото Р. Голіята)

Ню Йорк (Р. Голіят). — Тут у суботу, 4-го квітня в Українському Інституті Америки, з ініціятиви українських професіоналістів Америки, відбувся полуденок-зустріч з амбасадором Америки в Україну Романом Попадюком.

Амбасадора Попадюка учасникам полуденка представив президент УІА Володимир Баранецький, який проводив цією зустріччю. Він попросив присутніх, щоб кожний сказав про себе, свою професію і працю.

У ході програми прийшов Владика Василь Г. Лостен в товаристві своїх гостей — Єпископа Івана Семедія і о. Тідора Вереша з Ужгороду. Владика Лостен провів молитву, відтак амбасадор Попадюк продовжував своє слово. Він дякував Президії УІА, що наділила його грамотою Українцем Року, вручення якої відбулося в готелі Мангеттен Плаза. Це для нього велика честь.

Р. Попадюк підкреслив, що для нього є великою честю бути амбасадором Америки в Україні. З колишніх 12 совєтських республік ЗСА найбільше уваги приділяють Росії і Україні, оскільки обидві ці держави є найбільшими й мають вигідне географічне розташування.

Амбасада в Києві буде затруднювати 25 працівників і таке число буде дібране з місцевих громадян для праці перекладачів і інших зайнять в амбасаді. Концентруватися буде амбасада над економікою України. Незабаром буде відкритий економічний відділ, який сприятиме американським підприємцям у їхній діяльности в Україні. Комерційний аташе буде призначений в липні або серпні ц. р. Крім амбасади, буде діяти бюро Корпусу миру. Під час візити президента Леоніда Кравчука 6-го травня 1992 року буде підписана угода відносно діяльности цього бюра в Україні. Доповідач зазначив, що група добровольців у числі 200 осіб Корпусу миру може виконати продовж двох років велику роботу. Плянується також технічна допомога.

Відтак наступила дискусія і ряд запитів. Грошова справа — це справа українського Уряду. Під цю пору йдеться про стабільність рубля. Р. Попадюк сподіється, що українські гроші втримаються.

Що ми можемо зробити для України? Р. Попадюк згадав, що він має фірму, яка подарує велику кількість медикаментів, але Україна мусить подбати про транспорт. Один із дискутантів сказав, що перевіз вантажним літаком товару зі ЗСА в Україну коштує 100,000 дол.

Владика Лостен також знає підприємця в Тексасі, який подарує транспорт курей для України, але нашим нещастям до сьогодні є, що ми не скоординували нашої праці. „Ми дивимося один на другого, але не рухаємося!"

Щоб забезпечити незалежність і добробут української держави, продовжував Р. Попадюк, треба змінити політику й економічну систему, співпрацюючи зі Заходом. Сучасний Уряд України не шукає зв'язків з колишніми совєтськими республіками і Східньою Европою, але дивиться за тісними зв'язками з Америкою і Канадою. Сильна економіка і найменше соціяльних неспокоїв, зв'язок зі ЗСА і іншими державами, а не ядерна зброя, є запорукою проти всякого імперіялізму й диктатури. Під цю пору в Росії зроблено багато більше на відтинку вільного ринку, як в Україні.

Р. Попадюк буде мати вплив і його будуть радитися, що потребує Україна і як розподілити допомогу, яку проголосив президент Буш.

Про президента Леоніда Кравчука Р. Попадюк каже, що Кравчук має добрі зв'язки з президентом Бушем. У листах Л. Кравчук титулує президента „Дорогий Джордж". Часто розмовляє з ним телефонічно. Президент Кравчук є динамічною і наполегливою індивідуальністю, яка не вагається робити рішення і оба вони дуже добре розуміються.

Відносно візити Президента Кравчука, то Р. Попадюк пояснив, що немає ніякої різниці між офіційною візитою і державною візитою. Перша візита Кравчука у Вашінґтоні була тоді, коли він ще не був Президентом. Це саме було з Єльциним. Нашим завданням є дивитися вперед і допомогти Україні стати на тверді економічні основи.

З кінцем травня Р. Попадюк виїжджає в Україну, до амбасади, в якій зараз працює 15 осіб. Учасники зустрічі мали нагоду побачити фото американської амбасади в Києві.

У дискусії і запитах брали участь проф. Тарас Гунчак і Оксана Куровицька, які нещодавно повернулися з України. Вони поділилися своїми спостереженнями. Проф. Гунчак ствердив, що на німецькій амбасаді віднїє напис російською мовою. Виглядає, що німці нічого не навчилися зі свого трирічного перебування під час Другої світової війни в Україні. Виглядає, що німецька приповідка є слушною: „Все йде, все минає, три роки в Росії і нічого не понімає", — заявив дискутант. Крім вище згаданих, запити ставили д-р Зенон Матківський, Йосиф Лисогір, д-р Богдан Бурачинський, д-р Володимир Гойдиш, інж. Андрій Пащук, адв. Юліян Куляс, Ліда Зайнінґер, д-р Богдан Кекіш, адв. Орест Дубно, адв. Богдан Шандор, д-р Адріян Баранецький, Зенон Бабюк і о. Яків Нортон, який порушив справу посилок в Україну. При каві й солодкому велася ще дальше дискусія про нагальні справи, зв'язані з допомогою Україні.

ЗБУДУЙМО ПАМ'ЯТНИК ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ У ЛЬВОВІ
ЯК НЕ ТЕПЕР — ТО КОЛИ???

Макета статуї Т. Шевченка до комплексу пам'ятника поетові у Львові, автори — Андрій і Володимир Сухорські, львівяни.

ДОПОМОЖІТЬ І ВИ ВАШОЮ ЩЕДРОЮ ПОЖЕРТВОЮ ПОКРИТИ КОШТИ ЙОГО БУДОВИ, якого СВЯТОЧНЕ ВІДКРИТТЯ відбудеться і ще цього року, в ПЕРШУ РІЧНИЦЮ відновлення ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ.

Всі ЖЕРТВОДАВЦІ від 25 дол. в гору одержать ПОСВІДКИ для податкових цілей, а кромі цього на постументі пам'ятника будуть прикріплені ПРОПАМ'ЯТНІ ТАБЛИЦІ з їхніми іменами і прізвищами в такому порядку:

ПОЧЕСНІ ФУНДАТОРИ: $2,000; МЕЦЕНАТИ: $1,000; ПАТРОНИ: $500; ДОБРОДІЇ: $250; СПОНЗОРИ: $100; ЖЕРТВОДАВЦІ $1,000 і більше одержать крім цього даром мініятуру статуї поета, відлиту по мистецьки в бронзі.

ЖЕРТВОДАВЦІ $10.000 і більше одержать додатково безплатно квиток на літак до Львова і назад та побут в готелі і будуть включені до ПОЧЕСНОЇ ПРЕЗИДІЇ відкриття пам'ятника.

ВАШУ ПОЖЕРТВУ просимо прислати нам на наступну адресу:

UKRAINIAN COMMITTEE
FOR TARAS SHEVCHENKO MONUMENT
IN LVIV
2150 Bloor St. W., Suite 96-A
Toronto, Ontario, Canada M6S 1M8

Телефон Комітету: (416) 239-4407 і (416) 255-8604

На вашому чеку просимо зазначити:

T. SHEVCHENKO MONUMENT IN LVIV

ЩИРО ДЯКУЄМО ВАМ НАПЕРЕД за вашу щедру пожертву, якою і ви причинитеся до побудови цього монументального пам'ятника ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ у Львові, столиці Західньої України, якого СВЯТОЧНЕ ВІДКРИТТЯ стане великою ВСЕУКРАЇНСЬКОЮ МАНІФЕСТАЦІЄЮ єдности нашого народу на рідних землях і української діяспори.

Торонто-Ню Йорк, в березні 1992 р.

ЗА УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ
БУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ у ЛЬВОВІ
з доручення Львівської Міської Ради Народних Депутатів:

Д-р Василь Іваницький, голова
о. Василь Цимбалістий, ЧСВВ, секретар

Роман Грицина, скарбник
Валентина Родак, секретар

ПОДЯКА

Дня 23-го вересня 1991 року з волі Всемогутнього Бога відійшла у вічність наша найдорожча

мама, дружина, бабуня, абсольвентка жіночої гімназії Сестер Василіянок у Львові

св. п.

Стефанія Тис Фур

Щирі-сердечні слова подяки висловлюємо нашій родині, приятелям, сусідам, знайомим за їхнє співчуття; особисті, листовні, телефонічні, які в хвилинах нашого горя облегшували наш смуток і душевний біль.

Зокрема щиро сердечно дякуємо свасі Марії Футей Юрків і Мирославі та Романові Грабець за відвідини покійної Стефи в часі хвороби в шпиталі.

Дякуємо Преосвященному владиці Робертові Михайлові Москалеві за участь у всіх похоронних відправах і за слова потіхи і розради для родини та прощання нам дорогої особи у вічність. Дякуємо о. шамб. Михайлові Ревтюкові і о. Андрієві Гановському за участь у всіх похоронних відправах в церкві, на цвинтарі й участь в тризні. Дякуємо о. шамб. Михайлові Ревтюкові за слова прощання покійної у вічність і теплі слова згадки про покійну.

Невимовно щиро сердечно дякуємо голові 33-го Відділу СУА Олі Дем'янчук, інж. Ірині Кашубинській, ред. Степанові Кікті, інж. Романові Грабець, проф. д-рові Юрієві Кульчицькому і Генрі Штангаґенові за щирі і теплі слова прощання покійної в похоронному заведенні, над свіжою могилою і в часі тризни.

Дякуємо членам хору під проводом маестра Евгена Садовського за чудовий спів в часі похоронних відправ.

Дякуємо за чудові квіти, які надіслали: д-р Роман і Дорті Клодницькі, Чикаґо, інж. Андрій Качор, Вінніпеґ, інж. Роман і Мирослава Ґрабель, Ліна і Василь Камінські, Чикаґо, проф. д-р Юрій і Дарія Кульчицькі, John Carroll University Biology Dept., Metro Catholic School, Cuyahoga County Engineers, Mr. and Mrs. Paul Voinovich, Columbus, Governor Office State of Ohio, Van Meter Ashbrook & Assoc., Mr. & Mrs. John and Janet Bergstrom.

Дякуємо д-р Лідії Клодницькій Процик за особисту участь з донею Калиною в похороні покійної і слова співчуття.

Щиро сердечна подяка за молитви і щедрі пожертви на Святі Літургії і суспільно громадські цілі: Собор св. Родини, Вашінґтон, 250 дол., М. Б. Футей.

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ: 50 дол. Г. і Х. Бартг, 25 дол. Р. і О. Палажій, 20 дол. В. і Д. Корлятович, М. Баслядинська, М. Почтар, Л. Караман, Л. і Г. Палмер, 10 дол. А. і А. Саварин, М. і Р. Грабець, Л. Кармазин, М. і О. Савчак, М. і М. Федак, Мельникович, Д. Басалик, П. Владика, Дросд, О. Мураль, П. і М. Мамрич, Т. і В. Телішевські, Н. і М. Грушкевич, Т. Тарчанин, М. і А. Теслюк, С. і М. Зеленюх, Ф. Бенко, Б. Л. Камінські, О. Топорович, Б. Д. Дубас, І. А. Бак, Е. Фандерес, З. К. З. Комарянська, І. С. Зварун, Р. Полушкевич.

ЦЕРКВА В УКРАЇНІ: 300 дол. Іван Фур, 255 дол. членки 33-го Відділу СУА, 150 дол. Марія і Ігор Федьків, 100 дол. Оксана і Богдан Ціхоцькі, Таня і Віталій Кейс, 50 дол. В. і Ф. Молс, А. і Ю. Полянські, Р. і М. Касараби, І. і М. Куземські, Д. Антонович, Я. М. Коропецькі, Б. К. Пащин, Н. М. Базарки, В. Л. Базарки, Ю. С. Оришкевич, І. А. Захарій, А. М. Цибрівські, З. Л. Круцько, С. Д. Кравченюк, 30 дол. М. В. Кавка, О. М. Поліщук, Л. Караман, 25 дол. В. А. Назарічні, І. Д. Войтина, З. М. Голубець, Д. Комарянська, В. О. Хміляк, Ю. Д. Кульчицькі, В. Л. Лобур, Д. М. Проць, В. М. Лиско, Я. Я. Букачевські, В. У. Глинські, 20 дол. В. Д. Федорів, А. Голубець, М. Я. Мичковські, П. З. Датз, М. Голіян, С. Хома, С. Д. Кріспаті, С. Кравець, А. Стерб, М. К. Бебко, Я. Кривяк, 10 дол. Р. І. Стахур, М. Попович, В. О. Ільчишин, М. Кордуба, С. Волчук, В. Пестик, В. Малиновський, О. Калушка.

ПОЖЕРТВИ ДО ДИСПОЗИЦІЇ РОДИНИ: Розділено на св. Літургії і церкву в Україні: 100 дол. Ярослава Дадига, 50 дол. Марія Футей Юрків, А. М. Галяревич, Г. М. Штайнгаґен, Р. Н. Раковські, Р. М. Грабець, М. Ґордійчук, 40 дол. М. Маланчук, 30 дол. М. Е. Цяпки, Л. Лампіка, 25 дол. Н. Н. Шуст, Т. К. Шмаґали, Т. О. Руденські, В. В. Ліщинецькі, М. О. Міґелич, Я. Н. Раковські, Т. С. Кравець, Е. Полатайко, С. Цегельська, Я. М. Караман, Р. А. Букачевські, І. Лішмен, 20 дол. Н. Н. Гірняк, Д. Фаріон, Р. Цибик, Т. А. Трула, Л. Л. Мудрі, Г. А. Завадівські, Курінь пластунок „Шостокрилі", 15 дол. Л. С. Михалевич, 10 дол. Ю. А. Лішнянські, Н. О. Попадюк, І. Бачинський, І. Вовк, М. Савчак, Е. В. Папка, М. А. Червецькі, Р. І. Папійко, С. Рабкевич, С. М. Зорій, С. Кемпбел, В. Т. Шийка, Я. А. Кравчук, М. Дж. Бочар, Д. Микита, В. Полянська, 5 дол. М. Бібик, О. Джіямарко.

ДІТИ ЧОРНОБИЛЯ: 20 дол. І. Салук, Е. М. Гейниш, Е. Фіґель, 10 дол. Урбаник.

ПИСАНИЙ КАМІНЬ — ПЛАСТ: 25 дол. Пластовий Курінь „Буриверхи".

ПЛАСТ В УКРАЇНІ: 50 дол. А. Д. Якубович, С. Гойдиш, 25 дол. Я. Л. Музички.

НАШЕ ЖИТТЯ: І. П. Щерби.

Дякуємо всім за молитви, участь в похоронних відправах і тризні та особливо тим, що самі замовили св. Літургії за спокій душі покійної Стефи: 33-ій Відділ СУА, П. Т. Ю. школи св. Йосафата в Пармі, родині Бабиняк, С. Улян, родина Воєвідки, Бобечки і Конті Енджінерс.

СЛУЖБИ БОЖІ ВІДПРАВЛЯЮТЬСЯ: в соборі св. Йосафата в Пармі, соборі св. Родини у Вашінґтоні, соборі Непорочного Зачаття, Філядельфія (о. Федорович), соборі св. Юра у Львові, церкві Пресвятої Богородиці в Ременові, соборі в Буенос Айрес, Арґентина, соборі у Лондоні, Англія, о. Шуст, Філядельфія, Па.

Всім жертводавцям щиро-сердечна подяка. Нехай Всевишній Бог має вас у своїй опіці і благословить своїми ласками. Дякуємо.

Муж — ІВАН ФУР
Доні —
МИРОСЛАВА з мужем БОГДАНОМ ФУТЕЙ
МАРІЯ з мужем ІГОРЕМ ФЕДЬКІВ
внуки —
АНДРІЙ, ЛІДА і ДАРЦЯ ФУТЕЙ
РОМАН, ЮРІЙ і ДОРІЯН ФЕДЬКІВ

Ділимося сумною і невимовно болючою вісткою з приятелями і знайомими, що в неділю, 5-го квітня 1992 р., після важкої недуги, відійшла від нас у вічність наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ і СВАХА

бл. п.

АННА КОМІЧАК

народжена біля Піттсбурґу, Па.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися дня 9-го квітня 1992 р. в українській православній церкві Пречистої Діви Марії у Мекіз Ракс, Па. і на парафіяльному цвинтарі.

Покійна залишила у глибокому смутку:

мужа — МИХАЙЛА, директора української радіопередачі у Піттсбурґу
сина — адвоката РОМАНА з дружиною ЯРОСЛАВОЮ і донькою ОЛЕСЕЮ у Піттсбурґу
сина — МАРКІЯНА з дружиною ЛЮСЕЮ і доньками АНДРЕЄЮ і БОГДАННОЮ у Пармі, Огайо
сина — інж. МИХАЙЛА ІВАНА у Арлінґтон, Вірджінія
свата — ОСИПА ПОЛАТАЙКА з донькою ГАЛЕЮ у Піттсбурґу
сватів — ІВАНА і ГАЛЮ НОРКІВ у Пармі, Огайо

„Упокой Господи душу спочилої раби Твоєї".

В глибокому смутку повідомляємо приятелів, знайомих та українську громаду, що 3-го березня 1992 р., несподівано відійшов у вічність на 67-му році життя

наш дорогий

МУЖ, ТАТО і ДІДУСЬ

бл. п.

СЕРГІЙ БУШАК

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 5-го березня 1992 р. в українській православній катедрі св. Володимира в Пармі, Огайо.

Залишилися у глибокій печалі:

дружина — ЛІДА
сини —
АНДРІЙ з дружиною МАРІЙКОЮ та внуки — НИКОЛА і ЛЕСЯ
ЮРІЙ з дружиною КАТЕРИНОЮ та внучка ДАНА

Датки переслано на Фонд Дітей Чорнобиля через Українську Православну Лігу Молоді в Чикаґо, Ілл.

35-ліття діяльности і річні загальні збори кредитової кооперативи „Самопоміч" у Пармі, Огайо

В дні 29-го березня о год. 3 по полудні в залі УКЦеркви Покрови Пресвятої Богородиці у Пармі відбулися чергові річні загальні збори кредитової кооперативи, в ювілейному 35-му році існування. Збори відкрила Розалія Головка, голова Дирекції, і попросила о. пароха Михайла Крупку провести молитву. Відтак присутні вставанням з місць і хвилинною мовчанкою вшанували померлих членів — засновників, піонерів, а також звичайних членів Кредитівки.

В контексті 35-річного ювілею голова подала історичний огляд розвитку та систематичної і безкрисливої праці ідейних та відданих кооперативним ідеям людей у проводі і заразом зрозуміння та підтримки громади. Вони всі ще з України знали напрямні кооперативного руху та потреби і пріоритети громади на нових вісцях поселення. Їх пляни і думки були запліднені давньою традицією і ентузіязмом.

На жаль, з числа 13 давніх засновників-піонерів нашої кредитівки залишилося при житті лише трьох, а саме: присутній на Зборах мґр. Адам Вовк, тепер хворий мґр. Ярослав Желехівський та Василь Камінський, котрий живе в Чикаґо. Мгр Вовк займав довгі літа провідні пости і був головою Дирекції в дуже критичний час розвою кредитівки. Розалія Головка вручила мгр-ові Вовкові спеціяльну грамоту за його працю в минулому, а іншим двом членам при нагоді вручиться також.

Для зрозуміння зросту кредитівки у Пармі варто подати такі статистичні дані. В 1957 році, тобто у початковій фазі свого заснування, Кредитівка диспонувала сумою активів, що становила 56,236 дол. і 250 членами, а при кінці 1991 року — понад 35 міл. дол. і 3000 членами. На протязі 35 літ переходила різні етапи розвою. Були світлі періоди, але були і труднощі внутрішнього і зовнішнього порядку.

Постійний, конструктивний зріст датується від 1980 року. В 1981 році її маєток виносив 7 міл. долярів і зріс до 35 міл. в 1991 році — цебто в п'ять разів. Від 1981 року просперує у власному будинку з широкою паркувальною площею для вигоди клієнтів. Кредитівка має модерне вивинування, комп'ютерне обладнання. Кредитівка у Пармі розпоряджає 2 філіями: в Кентоні і Льорейні. Голова Кентонської Філії пан Ґузд недавно несподівано помер на серце. Під цю пору кредитівка має 12 сталих працівників, а Дирекція складається з 9 членів, кредитовий комітет — з 5 членів (голова Кичун) і контрольна комісія — з 3 членів (голова Габель). Від 1986 року керівником бюра і скарбником є молодий, працьовитий адвокат д-р Орест Ліщинецький, а головою дирекції вже восьмий рік є дуже дисциплінована Розалія Головка. На протязі 35 років кредитівка уділяла позики на закупи і будову наших церков, професійних і торговельно-індустріяльних підприємств, студійні позики, але в першій мірі — на купна і будови житлових будинків. І це все на вигідних умовах для клієнтів. Кредитівка служить українській громаді, надає значну моральну і матеріяльну поміч українським церковно-національним і культурним організаціям не тільки льокально, але і в цілій діяспорі, а передусім в Україні.

Розалія Головка, а спеціяльно д-р Орест Ліщинецький підкреслили нові урядові перешкоди та закони супроти всіх кредитівок в загальному, та обмеження в аспекті позик. Більші банки і фінансові конгломерати бояться нашого росту і ставлять нам усім колоди під ноги. Живемо в часах глобальних змін та в добі нашого духового підйому і наснаги в зв'язку з проголошенням самостійної Української Держави. Керівник бюра д-р Ліщинецький більше детально аналізував деякі сектори господарки кредитівки. Слідували звіти і побажання кредитового комітету (Кичун) і контрольної комісії (Боднар), та товариства „Самопоміч" в особі пана Гейниша.

Голова УЗО мгр Василь Ліщинецький з рамени свого уряду вітав кредитівку з її ювілеєм та бажав успіхів на майбутнє. Слідувала цікава дискусія та перевибрано членів Дирекції, кредитового комітету і контрольної комісії. Мгр. Адам Вовк у короткому слові сказав, що він приймає грамоту передовсім в імені всіх засновників. Початки були дійсно дуже тяжкі і несприятливі. В загальному треба згадати, що в ЗСА, в час банкових неполадків, ми можемо бути горді із здобутків та праці нашої кредитівки.

Наприкінці хочу навести слова відомого науковця і кооператора проф. д-ра Іллі Витановича, який писав, що „кооперативний рух в 1930-их роках в Україні змобілізував і зрушив широкі маси нашого народу та виховував їх на високих ідеалах до поступу, краси і волі. І сьогодні в самостійній Україні кооперативні ідеї є популярні.

По офіційному закритті загальних зборів кредитівка вгощала присутніх смачною перекускою в заряді пань — працівників кредитівки, а потім відбулася виграша-льотерія з 10 грошевими нагородами.

Д-р Володимир Боднар

ДОСЛІДНИКИ ПЕДАГОГІЧНОГО Інституту Колюмбійського університету у своєму звіті, який оприлюднили минулого понеділка, 20-го квітня ствердили, що тепер досі понижувану та нехтовану публічну шкільну систему міста Ню Йорку треба пропонувати іншим містам, як приклад. Тут ідеться про середньошкільну систему, яку розроблено з можливостями вибору для середньошкільників, які цікавляться однією чи іншою ділянкою, щоби в майбутньому мати можливість осягнути заплановану кар'єру. Виявляється, що плян був добре обдуманий, бо молодь з цілого міста може вписуватися до шкіл, що мають виключно обрану якусь спеціяльність, почавши від підготування до вступів на університети, комерційно-торговельні школи до мистецько-музичних і природничих інститутів. Крім цього, ці школи у великій мірі причинилися до десеґриґації бо притягають до себе молодь різних рас і походжень.

У ПОНЕДІЛОК, 20-ГО КВІТНЯ, Уряд президента Джорджа Буша підтвердив вістки про те, що Савдійська Арабія без дозволу продавала американське військове обладнання Іракові, Сирії та Банґлядешеві. Офіційні урядові чинники заявили, що звернули на це увагу Конґресу та урядові Савдійської Арабії, як цього вимагає закон і отримали відповідь від савдійців, що передання цих товарів не було плянованим, але помилковим.

Медична...

(Закінчення зі стор. 1)

д-р Марія Балтарович подарувала стоматологічні матеріяли вартости 1,000 дол.

Цілий проєкт від початку знайшов одобрення та допологу Українського Лікарського Т-ва Північної Америки і Світової Федерації Українських Лікарських Товариств, а ряд українських та американських лікарів зголосився поїхати із цією першою „Медичної клінікою на колесах", щоб обслуговувати пацієнтів та навчати місцевих студентів медицини і лікарів у найновішій медичній техніці. Ці амбуляторні клініки на колесах дістали запрошення перевести першу серію праці на терені Тернополя, де піднайдено на це відповідне місце та відповідно підготовлено все організаційно.

Як інформує медичний директор проєкту д-р С. Дудяк, стаціонарна клініка влаштована в тернопільській області, щоб була на потребу сільського населення в ділянці медичній і стоматологічній, зокрема для дітей та вагідних жінок, які є найбільше висунені на наслідки радіяції після вибуху реактора в Чорнобилі.

Ті перші дві амбуляторні одиниці мають рухому стоматологічну клініку, рентґеновий апарат та все інше устаткування для вишколу і практики модерної стоматології. Рухома медична амбуляторна клініка має два кабінети для оглядання пацієнтів, добре устатковане ляборатоірійне обладнання, включно із компютеризованими апаратами для аналізу крови.

На перший період праці зголосилися лікарі та стоматологи, які самі оплачують подорож, щоб допомогти населенню України. Однак цілий проєкт вимагає жертвенности не лише частини лікарів і все готового до помочі пастора І. Шепа, а якнайбільше добровольців лікарів, дентистів, медичних адміністраторів, ляборантів і технічні та фінансові засоби.

Виїзд перших медичних клінік на колесах до Тернополя запланований на половину квітня. Персонал буде перебувати на праці два до три тижні.

Появилося...

(Закінчення зі стор. 1)

Шпитковської „Будьмо милосердними!" про 2,300 дітей-сиріт, що залишилися без опіки батьків у львівській області, та поради як писати писанки.

Находимо тако інформації написані ученицею Львівської школи ч. 40 Ірою Коваль на тему „Пластуни-новаки, які вони" про працю у новацькому рої.

Увесь матеріял цього першого числа розміщений бездоганно із багатьма рисунками та рисунковими прикрасами закінчується піснею п.н. „Біля кого нам найтепліше?" з музикою Ігора Білозіра і словами редакторки журналу. При тому заклик до співпраці дітвори та прохання про коментарі і матеріяльну допомогу. Перше число журналу не подає для якого віку він призначений. З його змісту однак бачимо, що подуманий журнал для молодшого і старшого віку з перевагою віршів.

Адреса редакції: 290005 Львів — 5, пл. Галана, 2, Україна.

„Музика в Інституті" — рік третій

Загально визнано, що найкращий шлях поширення національної ідеї серед іншонаціонального загалу пролягає в царині культури, зокрема музичної. З огляду на це роля серії „Музика в Інституті" в контексті всієї праці Українського Інституту Америки, поряд з серією художніх виставок, поетичних вечорів тощо — видається особливою. Потреба плекати поважну музику в УІА виникла вже більше ніж 20 років тому. Зазначимо, зокрема, серію концертів „Українські композитори", що була щаблем до мети, якої ми прагнули, шукаючи шляхів осягнення. До речі, вона існує сьогодні. Великий успіх авторського концерту Мирослава Скорика засвідчує тому.

На сьогодні можемо констатувати: три сезони серії „Музика в Інституті" під мистецьким керівництвом Олега Криси хронологічно коротка, проте надзвичайно насичена частка нашого культурного буття. Кожен сезон позначений специфічними рисами. І якщо, наприклад, перший сезон можна назвати сезоном дебютів, то нині домінує камерна музика. Не випадково критик газети „Ню Йорк Таймс" Бернард Голланд визнав залю нашого інституту ідеально відповідною для цього найбільш довершеного виду музикування. І оскільки кожна ідея реалізується лише втілюючися в конкретних формах, однією з центральних подій сезону можна вважати народження Товариства Камерної Музики інституту. Доказом поваги до новоствореного товариства є творча співпраця українських мистців з однією з найбільш поважних камерних інституцій ЗСА Товариством камерної музики Лінкольн центру, свідками якої ми станемо 2-го травня на заключному концерті цього сезону.

Однак, оплески і квіти то лише кінець довгої, виснажливої, напруженої праці цілого гурту ентузіястів. Маючи, з одного боку, чималий адміністративний досвід, а, з другого, лише перший рік в ролі екзекутивного директора серії, я можу окинути цю працю свіжим оком. Важко оцінити обсяг праці, що його абсолютно доброчинно виконує Марта Скорупська; кожне друковане слово стосовно серії завдячує їй своєю появою. А чи можна перечислити все, що роблять на користь серії Володимир Лисняк, панство Орест і Марічка Слупчинські, Уляна Богачевська, панство Ігор і Марта Барабах та численні прихильники нашої справи? А згадайте наших артистів, зокрема Тетяну Чекіну та Валіду Сук, що присвятили стільки часу організаційним питанням справи. Не кажучи вже про мистецького директора серії Олега Крису. Адже концертна діяльність по всьому світі (тільки цього сезону він відбув виступи в Італії, Швеції, Австралії, Німеччині, Франції та інших країнах), численні записи на компакт-диски, викладання в Мангетенській школі музики та різних майстеркурсах здавалося б лишають дуже мало часу на серію. Проте, результати наявні — програми серії вишукані, учасники — артисти найвищої кляси, а репутація серії „Музика в Інституті" в мистецьких колах Ню Йорку стабільно висока.

До речі, не можу не зазначити, як передбачливо Управа УІА надала статус мистця-резидента Олександрові Слободяникові (концерти лише останнього періоду в Франції, Німеччині, Італії, Україні, виступи з Лондонською фільгармонією та Нюйоркською фільгармонією), Миколі Сукові (Німеччина, Фінляндія, Туреччина, концертна тура ЗСА, визначні фестивалі та записи на компакт-дисках). А надзвичайно цікавий і вельми успішний авторський концерт композитора-резидента Леоніда Грабовського в Аліс Таллі Голл при Лінкольн центрі у Ню Йорку і досі в пам'яті численних скухачів.

Отже, артистичне майбутнє серії не викликає сумніву. Я хочу скласти глибоку, щиру подяку всім спонзорам нашої серії. Та попри це, хочу поділитися з вами нашою нагальною проблемою. Художній рівень наших концертів змушує нас випозичати фортепіян на кожен з них. Завдячуючи Володимирові й Дарії Гойдиш, що фондували винайм фортепіяно практично перші два сезони, ми відсували вирішення цієї проблеми доки було можливо. Нині, усвідомлюючи, що це не найкраща розв'язка фінансової ситуації, ми звертаємося до вас з проханням допомогти придбати власне фортепіяно. Я абсолютно переконаний в вашому вирозумінні. Адже за трохи більше між два тижні ми вже зібрали датків понад 4 тисячів дол., тобто майже одну шосту потрібного.

Тому в розвиток нашої справи ми влаштовуємо на заключному концерті серії 2-го травня цілу низку атракцій, зокрема лотерею, де ви можете виграти два безплатні квитки Ню Йорк — Київ — Ню Йорк. В разі, коли ви не зможете взяти безпосередньо участи, просимо вас підтримати нас, висилаючи чек на UIA-MATI, Piano Fund, 2 East 79th St., New York. N. Y. 10021.

Невелика, але важлива частка розвою української ідеї у ваших руках.

Андрій Пащук

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН П. ПОПИК член УНС Відд. 452-го Т-ва „Український Клюб" в Іст Чикаґо, Ілл. помер 29-го січня 1992 року на 69-му році життя. Нар. 8-го лютого 1922 року в Каламет Сиґі, Ілл. Членом УНС став 1941 року. Залишив у смутку дружину Маріяну, дітей: Івана Елейн, Ле Рой і Діяну та 8 внуків. Похорон відбувся 1-го лютого 1992 року на цвинтарі Елмвуд в Гаммонд, Інд.

Вічна Йому Пам'ять!

Наталія Шуя, секр.

Інж. РОСТИСЛАВ БОДНАРУК член УНС Відд. 472-го Т-ва „Пласт" в Чикаґо, Ілл. помер 29-го вересня 1991 року на 59-му році життя. Нар. 1932 року в Стрию, Україна. Членом УНС став 1979 року. Залишив у смутку дружину Марію, доньку мґр Христину Аґіляр з мужем Дейвом, сина Бориса, маму Леонтину, брата д-ра Богдана з дружиною мґр Вірою і донею Ярою, тещу Олену Бойко, шваґра Інж. Михайла Бойко з дітьми, кузинку Ірину Шарунович з мужем Інж. Тосем, кузина Інж. Юрка Поточняка з дружиною Ренею і дітьми. Похорон відбувся 30-го вересня 1991 року на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Стефанія Кочій, секр.

ЯРОСЛАВ ЧАЙКІВСЬКИЙ член УНС Відд. 307-го Т-ва ім. Митр. А. Шептицького в Бостоні, Масс. помер 27-го січня 1992 року на 72-му році життя. Нар. 1920 року в Колодні, пов. Жовква, Україна. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку дружину Люсю, сестру Ірину Грицко з родиною, братів Омеляна, Володимира і Олега з родинами, шваґрову Марію Смішкевич з доньками: Оксаною Кузьмак і Зенею Яворською з родинами, тету Уляну Козак, кузинку Оксану Кіналь з родиною та ближчу і дальшу родину в Україні, Америці й Канаді. Похорон відбувся 31-го січня 1992 року на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Дмитро Ґалонжка, секр.

ГРИГОРІЙ КУШНІР член УНС Відд. 57-го Т-ва ім. свв. Петра і Павла в Коговс, Н.Й. помер 27-го грудня 1991 року на 89-му році життя. Нар. 11-го січня 1902 року в Купченці, повіт Тернопіль, Україна. Членом УНС став 1948 року. Залишив у смутку дружину Стефанію, дочку Уляну, внуків і правнуків. Похорон відбувся 30-го грудня 1991 року на цвинтарі свв. Петра і Павла у Вотерфорд, , Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Михайло Савків, секр.